Magisterská diplomová práce – posudek oponenta

Název:	**Funkce kognitivního stylu při čtení mapy v kontextu krizového řízení**
Autor práce:	**Jan Horváth**
Vedoucí práce:	**Mojmír Tyrlík**
Oponent:	**Jan Širůček**
Návrh hodnocení:	**E**

Formální hodnocení:

Text práce zabírá přibližně 86 tiskových stran, je členěn v souladu s tradicí diplomových prací a je doprovozen obsáhlým seznam citované literatury a přílohami. Působí bohužel poněkud neuspořádaným či ledabylým dojmem, jsou přítomny časté pravopisné chyby a překlepy, nekonzistence ve značení obrázků či jiné nepřesnosti (Rode-Frame test namísto Rod and Frame Test). Text je poměrně obtížně srozumitelný, prospěla by mu stylistická korektura, větší provázání obsahu sdělení – stále má poněkud poznámkovitý charakter. Přechody mezi jednotlivými tématy působí nepřirozeně, zlomovitě – např. na str. 42 se vynořivší kapitola o kartografii nebo kapitola 6, dlouhý výčet potencionálních intervenujících proměnných, vsazený násilně a bez propojení do výzkumné části. Celkově práce působí dojmem, že ač se jedná o druhý pokus o obhajobu, vznikala velmi kvapně.

K teoretické části:

Teoretická část je zakotvena ve dvou obsahových doménách - rozboru problematiky kognitivních stylů a kartografií jako nástrojem komunikace. Zejména pro první oddíl platí výtka výše - poznámkovitost textu velmi ztěžuje čtení. (Pravděpodobně) v části věnované kartografické komunikaci informace citelně chybí zmínka o „kontextu krizového řízení“ a jeho kartografických specifikách. Pro čtenáře je tak velmi obtížné pochopit, v čem vlastně spočívá význam tohoto aspektu v celku práce. Dále chybí celkové shrnutí, které by usnadňovalo přechod k výzkumné části.

K empirické části:

Výzkumné otázky jsou jasně formulovány. Bohužel jsou hypotézy odvozeny přímočaře, bez zdůvodnění, a není tak jasné, co je vlastně „složitější“ či „komplexnější“ úloha. Z následujícího textu si lze pouze domyslet, že zřejmě hledání mapové značky na barevném či ortografickém podkladě oproti černobílému. Ani v tomto bodě však není jasné, jakou roli ve výzkumu hraje „kontext krizového řízení“ a tedy zda vůbec toto slovní spojení patří do názvu práce.
Velkou pečlivost věnoval autor vytvoření testovací baterie pro svůj experiment a dobře toto úsilí doložil popisem její tvorby. Později dokládá charakteristiky baterie bohužel pouze pomocí (uspokojivých) koeficientů konzistence a údaji o rozložení proměnných… prospěla by alespoň okomentovaná korelační matice; takto si nelze udělat představu o struktuře dat.
Popis vzorku je zmatečný; např. skutečnost, že se část respondentů „hlásí ke skautské myšlence“ může být k tématu relevantní vzhledem k pravděpodobnosti, že tito respondenti (snad) mohou mít větší zkušenost s mapovými podklady, ovšem pouze u této skupiny je uvedeno věkové rozložení, u příslušníků armády a známých absentuje.
Test hypotéz je proveden metodou „kontrastních skupin“ v rámci proměnných kognitivního stylu. Jednotlivé testy jsou korektní z hlediska statistického, bohužel jsou zbytečně prezentovány kompletními tabulkami z výstupu SPSS, bez jakékoliv úpravy, někdy se zbytečně duplikuje parametrická a neparametrická forma testu. Chybí i shrnutí výsledků, důsledkem je naprostá nepřehlednost textu.

V diskusi (str. 84)je konstatováno, že „úlohy, které jedinci plnili, byly v kontextu krizového řízení“. To je doloženo skutečností, že předmětem úloh byly mapové značky hydrantu, tábořiště, vodní plochy atd. a dále tím, že se jednalo o mapové podklady připravené pro hasičský záchranný sbor. Domnívám se, že tato skutečnost název práce neopodstatňuje – účastníci výzkumu se přece sami v režimu „krizového řízení“ nenacházeli.
Dále je text opět spíše neprovázaným soupisem jednotlivých výzkumných zjištění a jejich konfrontací s velmi různorodými empirickými zjištěními jiných autorů, bez jasné argumentace. V důsledku této neprovázanosti a zmatku je de facto nemožné odnést si z četby práce ucelený poznatek. Zůstáváme tedy u zjištění: kognitivní styl má nějaký vliv, vyšlo to při testování hypotéz.

Závěrem:
Hlavní slabinou práce, která znehodnocuje zpočátku smysluplný projekt, je naprostá nedisciplinovanost a nesystematičnost v komunikaci jak teoretických východisek, tak empirického postupu a jeho výsledků. Výsledkem je text vůči čtenáři takřka nepřátelský. Tyto nedostatky jsou bohužel natolik závažné, že nelze navrhnout jiné hodnocení než E.

U obhajoby položím následující otázky:
Jak se ve výzkumu projevila odlišná kvalifikace respondentů v práci s počítačem?
Jak lze smysluplně diferencovat mezi jednoduchým a složitým úkolem (v termínech obhajovaného textu)?

V Brně dne 7.6.2012 Jan Širůček